

החריץ

יום שני ב' בסיון תש"ס 5 ביוני 2000

פרדוקס הכוח של הימין

מאת גדעון סאמט

העיונות האינטלקטואלי על המשמעות והלאומיות העמוקות של הסכם עם הפלסטינאים נע' שה כבר נדשו. במשך שנים עסק החיכוך הזה בהשפעה שתהיה לני' סיגות גדולות על פרצוף המדינה ההכרזה, ודעיסו באה באופן מפי תיע' וחקא כאשר האפשרות של הסכם נעשתה מוחשית. הקרב ער בר לשטת. הוא עשוי להיות שם אלים. אבל תמשיך לרדף מעליו השאלה הנוקבת ביותר שבלב המחלוקת. האם ישראל איבדה את החיוניות שלה. האם בגלגלה החדש היא טומנת את ודעי הדרס של עצמה.

מעלה אותה עכשיו מחדש וב' עוצמה רובר רהוט של הימין, ר"ד יום חזוני. הוא כמעט לא מוכר כאן אולי משום שלא נדחף למסכים. זה סימפטום גרוע של טיב הדין בעניין החשוב ביותר. כי ר"ד חזוני אמר דברים ראויים לתשומת לב קשובה על התהליך כים הפנימיים שדחפו אל מה שנראה לו כחיתוך אסוני חלוש אופי. בעיניו זה מהלך עקבי של אימוץ מסורת רפטיסטיית על ידי חלק מהאליטה מאז ימי האר' גטלקטואלים הירושלמיים של תנועת "ברית שלום" עוד בשנות ה-30.

ישימו נא לב גם ידיבי עמדו תו למה שיש לר"ד חזוני לומר וליצד האמירה שלו מהרהרת עכשיו בשוק היצות האמריקאי. ספר שכתב, "המדינה היהודית: המאבק על נפשה של ישראל", עושה שם יחד עם מחברו סיבוב חשיפה מרשים. ההרים חזקים, סיפר ב"הארץ" בסוף השבוע כתב העיתון בלוס אנג'לס, בני לנדאו. אילו הופיע תחילה בארץ, אפשר לשער שהיה צולל אל

נשייה מהיזה בתוך קוצר הגשר מה של הדין הציבורי. לימין לא היו הרבה מנסחים משוכללים כחזוני, מראשי מכון "שלום" הירושלמי, עוזר מבריק של בנימין נתניהו בשעתו, שסייע לו בחיבור ספריו ונאומיו. הקול שבא כאן מימין היה בדרך כלל פופוליסטי ואנטי אינטלקטי טואלי. עמדותיו הוכחו משום שטפחו על פגיו תהליכים היסטוריים בלתי נמנעים. לא היה לו סיכוי כי ביסט את טיעוניו בעי' קר על תרכובת חלשה של הנמר קת רתיות ולאומניות. הימין, שביכה את זניחת הכוח האינטר' רסים של האומה, התכחש אחרי 67' לפרדוקס הכוח הישראלי: מאז שגבר לכאורה הטיל את חתימו על האוור, הוא נמרט בה תמדה.

זה לא קרה בגלל אליטה רופ' סת שאיבדה את האמון בעוצמה הלאומית והשלימה עם התנקותה, כפי שכתב חזוני. הימין הישראלי, כמו גם רובר מוכשר חזוני, ממשיך לבלבל בין סיבה למסר בב. הפעלת הכוח נוסתה כהוגן אך נכשלה משום שלא היה טי' כוי להמרת הבנה בין העמים בשליטה על עם זר. הקינה על אובדן החיוניות הלאומית הפכה לכן לטיעון ריק המכשיל את עצמו כאשר נלווה אליו עיוותן כלפי העוצמה של הלהט הלאומי מן הצד הפלשתיני.

חולשת עמדתו האינטלקטואר' לית היתה אחד הנוקים שגרם הימין במשך שנים רבות לבירור עתידה של המדינה. לא בגלל מאפיה שמאלנית שהשתיקה אר' תו, אלא משום שקולו הרעיוני היה דל. האמת הלא מתחסרת היא שתבל שלשמאל לא היה אצלנו יריב אינטלקטואלי עז ביטי שיוכל לתת לו פייס. הר' מין לא עשה צדק עם היצות

שלו עצמו - לא רק בדין הפר' ליטי - גם מחמת מיעוט דוברים כמו חזוני. זו חולשה שהימין סי' רב תמיד להודות בה. גם כשאזו בשלטון הערפי להיחשב כקרבן ההשתקה של מנופול תקשורת שמאלני אפל.

הניאורשמרנות באמריקה, לעומת זאת, ניוונה מנבתרת מתחכמת של בעלי רעה, רובם הגרול יהודים. נרמן פודוודץ ואירווינג קריסטול עשו את הר' דחוק "קומנסד" לאחד המנסחים החשובים של עמדות הניאורשמ' רנות האמריקאית בפוליטיקה, תברה ותרבות. הם הכתיבו סדר דין חדש.

זה פגם גדול בדין הלאומי בארץ ששכבת אינטליגנציה כזאת לא קמה כאן לימין בעני' ני פוליטיקה, תברה או תרבות. בארה"ב יש לפורוורצים ממש' כים, כגון צ'ארלס קראושהמר, שפירסם כמובן שיד הלל (התי' מוטטות הציונות") לטפרו של חזוני בכתב עת שמרני אחר, ר"ד קלי סטנדרד" (שעורכו הם בנייה של פודוודץ וקריסטול). וכמו חזוני הוא מגנה את הפרוט ציונות, מבכה את אובדן יכולתה של התברה להטפת את מרכיבי הכוח שלה ולטמך עליהם.

וכמו חזוני, קראושהמר לא מתרש הרבה על גפש האומה. אבל הטיעון הזה היה עשוי לפ' חות לחולל דין נוקב אילו בא משכבת הוגים משפיעה ומנומד קת היטב שהימין לא הצליח אף פעם להעמיד בימי המדינה. דוד קא כאשר, אם אמנם, יקום הסכם על שיבת ישראל סמוך לממדיה הישנים, תהיה לאיש גבה מצח כחזוני תרומה חשובה שאולי היא לא יאחז: לחיין את הדין הלאר' מי על המשך ודכה של התברה כאן בפתחו של פרק היסטורי חדש.